

AKTUALITĀTES BĪSTAMO KRAVU AUTO UN DZELZCEĻA PĀRVADĀJUMU JOMĀS

2025. gada 26. februāris

Dienas kārtība

Semināra pirmā daļā:

- 12.00 - 12.10** Ievad uzruna (A. Dunskis, Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija);
- 12.10 - 12.50** Izmaiņas RID un ADR noteikumos, kas stājas spēkā 2025. gadā (D. Lācis, Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija, D. Vēsma, VSIA Autotransporta direkcija);
- 12.50 - 13.05** Bīstamo kravu aprites kontrole autopārvadājumos (O. Dille, Valsts policija);
- 13.05 – 13.20** Aktualitātes valsts civilās aizsardzības jomā (A. Antanāvičs, VUGD);
- 13.20 – 14.30** Kafijas pauze un VUGD specaprīkojuma demonstrācija motormuzeja autostāvvietā.

Semināra otrā daļā:

- 14.30 – 15.00** Drošības padomnieku gada pārskata aizpildīšana (D. Vēsma, VSIA Autotransporta direkcija, G. Priediece, Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija);
- 15.00 – 15.30** Cisternu bīstamo kravu pārvadāšanai inspicēšana (M. Maskavs, AS Kiwa Latvia - inspicēšanas institūcija);
- 15.30 – 16.00** Ceļu satiksmes drošības direkcija – aktualitātes (A. Vilnītis, VAS Ceļu satiksmes drošības direkcija).

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas noteikumos 2025.gadā

ADR/RID – no 1.01.2025
SMGS 2.pielikums – no 1.07.2025

Dainis Lācis

Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija

dainis.lacis@vdzti.gov.lv, +37129531190

RID/ADR 2025

Jochen Conrad

2025.gada izmaiņas

1.daļa: Vispārīgi noteikumi

1.1.nodaļa: Darbības joma un piemērojamība

- **1.1.3.1 a) ii) (jauns):** Izņēmumi bīstamo kravu pārvadājumiem, ko veic privātpersonas
 - ja šīs kravas ir sākotnēji bija paredzētas personiskai vai mājsaimniecības lietošanai vai atpūtas vai sporta aktivitātēm
 - oriģinālās mazumtirdzniecības pakas nav obligātas
- **1.1.4.4.5:** Autotransporta līdzekļa un bīstamo kravu identifikācija kombinētos pārvadājumos

1.2.nodaļa: Definīcijas

- Divas atšķirīgas definīcijas «*pildījuma pakāpe*» un «*pildījuma koeficients*»
 - Iepriekšējā definīcija «*pildījuma pakāpe*» attiecībā uz gāzēm tiek precizēta un pārsaukta par «**pildījuma koeficientu**» un ir attiecināta tikai uz gāzēm (izteikts **kg/l**)
 - Jauna «***pildījuma pakāpes***» definīcija tikai attiecībā uz šķidrumiem un cietām vielām - šķidruma vai cietas vielas tilpuma un ietvēruma līdzekļa tilpuma attiecība, **izteikta %**.
 - Attiecīgas izmaiņas visos noteikumu tekstos

1.4 nodaļa: Pārvadājumu dalībnieku drošības pienākumi

- **1.4.2.1.1:** jauns f)
- **Nosūtītājam jānodrošina,** ka ir noteikts **faktiskais saturēšanas laiks,** ja **cisternās/cisternkonteineros** un **portatīvajās cisternās** pārvadā **atdzesētas sašķidrinātas gāzes,** vai to, ka spiediens ir pietiekami pazemināts, ja **cisternas/cisternkonteineri** un **portatīvās cisternas** ir tukšas, neattīrītas

1.6.nodaļa: Pārejas noteikumi

- **1.6.1.51:** Videi kaitīgu krāsu pārvadāšana nesertificētos iepakojumos ► pagarinājums līdz 2027.gada 30.jūnijam

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Krāsas uz ūdens emulsijas bāzes ir bīstamā krava UN3082 Videi kaitīgs šķidrums, c.n.p.

Ja satur kopumā 0,025 % vai vairāk šādu vielu:

- *4,5-dichloro-2-octyl-2H-isothiazol-3-one (DCOIT);*
- *octhilinone (OIT); and*
- *zinc pyrithione (ZnPT);*

Spēkā jau no 1.03.2022, izņēmums sertificētam
iepakojumam līdz **30.06.2025.2027.**

1.6.nodaļa: Pārejas noteikumi

- **Virkne veco noteikumu tiek svītroti, jo izbeidzies termiņš**
- **Jauni pārejas noteikumi attiecībā uz tehniskām izmaiņām:**
 - **Klasifikācijā**
 - **Iepakojumiem**
 - **Spiedieniekārtām**
 - **Cisternām**
 - **Transportlīdzekļiem**

1.8.6. Administratīvās kontroles pasākumi attiecībā uz 1.8.7. un 1.8.8. sadaļā aprakstītajām darbībām

- **1.8.6.1** Inspicēšanas iestādes drīkst arī atzīt iekšējās kontroles dienestus
- **1.8.6.2.1** (Inspicēšanas iestāžu akreditācija):
 - Kompetentās iestādes nav jāakreditē
 - Bet, ja kompetentā iestāde darbojas kā inspicēšanas iestāde, arī tā ir jāakreditē

2025.gada izmaiņas

2.daļa: Klasifikācija

2.2.nodaļa: Noteikumi katrai klasei

- **2.2.1.4:** 1.klase papildināta ar «*ugunsdzēsības vielu izkļiedējošām ierīcēm*»
- **2.2.1.1.1:** «sprādziena vai pirotehniska efekta definīcija»
- **Izstrādājumi, kas satur bīstamas vielas:**
 - Skaidra identifikācija kopējo ierakstu sarakstā (2.2.x.3) atsevišķām klasēm
 - Iekļauti atsevišķi jauni klasifikācijas kodi tieši izstrādājumiem
 - Izstrādājumiem svītrotas iepakšanas grupas A tabulas 4) slejā

2.2.nodaļa: Noteikumi katrai klasei

- Nātrija jonu bateriju iekļaušana 9.klasē
 - Papildināti noteikumi, kas iepriekš attiecās tikai uz litija baterijām:
 - 2.1.5.2 Izstrādājumu, kas satur baterijas, klasifikācija
 - 2.2.9.1.7 Pamatprasības, kas iepriekš attiecās tikai uz litija baterijām, attiecinātas arī uz nātrija jonu baterijām

2.2.nodaļa: Noteikumi katrai klasei

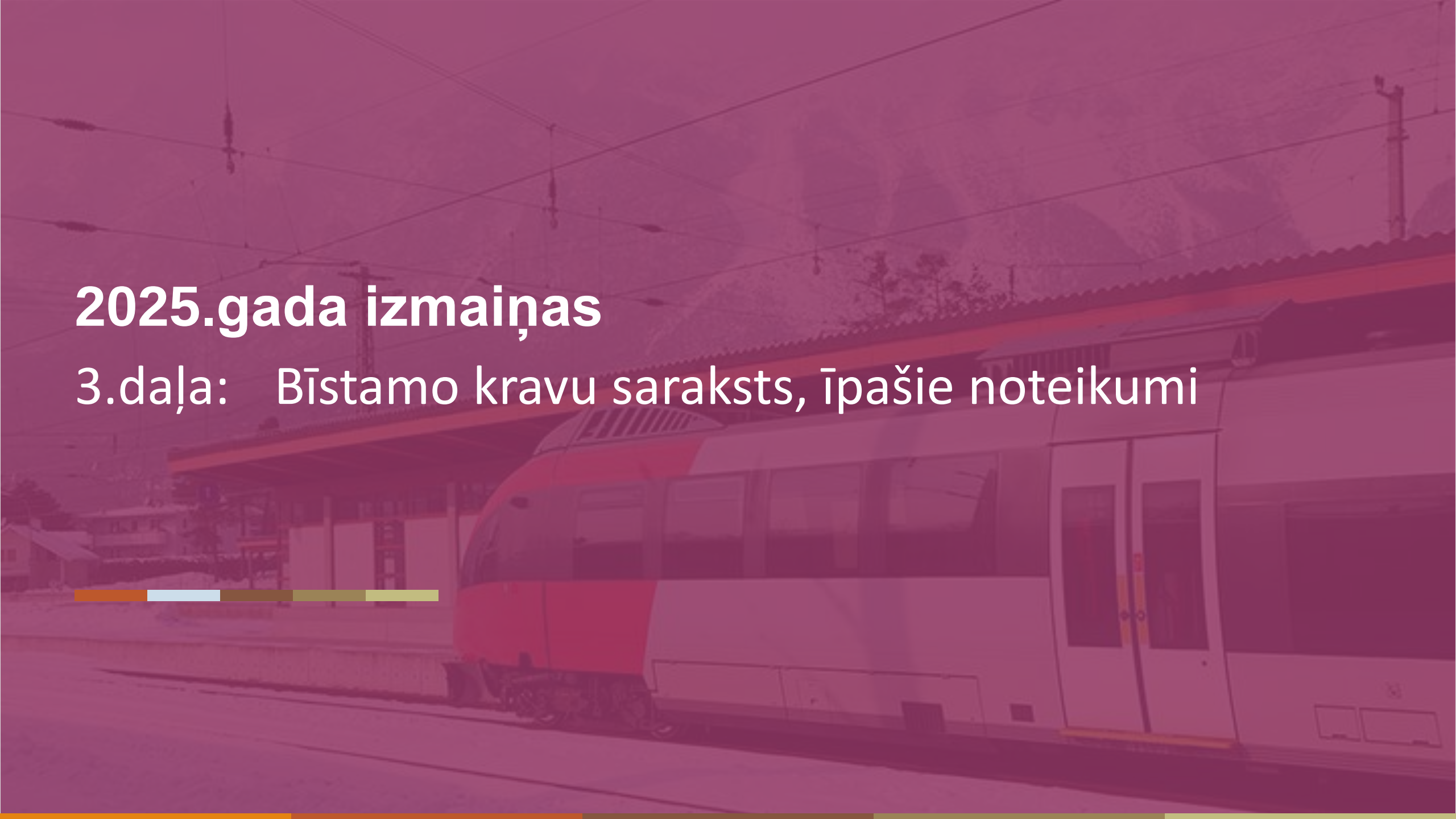
- **2.2.9.1.7 g):** Jēdziena “darīt pieejamu” pārbaudes kopsavilkumu skaidrojums
 - ražotāji un turpmākie izplatītāji nodrošina piekļuvi pārbaudes kopsavilkumam tādā veidā, ka nosūtītājs vai citas personas piegādes ķēdē var apliecināt atbilstību
 - Attiecina arī uz nātrija jonu baterijām

2.2.nodaļa: Noteikumi katrai klasei

- **2.2.9.1.11:** Izņēmumi attiecībā uz farmaceitiskiem ražojumiem (tādiem kā vakcīnas) klīniskajos izmēģinājumos
 - Jānodrošina, ka tie ir iepakoti tādā formā, kas ir gatava to ievadīšanai

2025.gada izmaiņas

3.daļa: Bīstamo kravu saraksts, īpašie noteikumi

3.2.nodaļa: A tabula

- Iekļauti jauni ANO numuri:
 - **UN 0514** UGUNDZĒSĪBAS VIELU IZKLIEDĒJOŠAS IERĪCES
 - **UN 3551** NĀTRIJA JONU BATERIJAS ar organisku elektrolītu
 - **UN 3552** NĀTRIJA JONU BATERIJAS, IETVERTAS IEKĀRTĀ vai NĀTRIJA JONU BATERIJAS, IEPAKOTAS KOPĀ AR IEKĀRTU, ar organisku elektrolītu

3.2.nodaļa: A tabula

- Iekļauti jauni ANO numuri:
 - **UN 3553** DISILĀNS
 - **UN 3554** GALLIJS, IETVERTS RAŽOTOS IZSTRĀDĀJUMOS
 - **UN 3555** TRIFLUOROMETILTETRAZOLA-NĀTRIJA SĀLS ACETONĀ, ar ne mazāk kā 68 % acetona pēc masas
 - **UN 3556** TRANSPORTLĪDZEKLIS, DARBINĀMS AR LITIJA JONU BATERIJU

3.2.nodaļa: A tabula

- Iekļauti jauni ANO numuri:
 - **UN 3557** TRANSPORTLĪDZEKLIS, DARBINĀMS AR LITIJA METĀLA BATERIJU
 - **UN 3558** TRANSPORTLĪDZEKLIS, DARBINĀMS AR NĀTRIJA JONU BATERIJU
 - **UN 3559** UGUNDZĒSĪBAS VIELU IZKLIEDĒJOŠAS IERĪCES
 - **UN 3560** TETRAMETILAMONIJA HIDROKSĪDA ŪDENS ŠĶĪDUMS ar ne mazāk kā 25 % tetrametilamonija hidroksīda (Klase 6.1, PG I)
 - Atsauce uz SP 279 (Klasifikācija balstās uz iepriekšēju pieredzi)

3.2.nodaļa: A tabula

- Saistībā ar UN 3560 TETRAMETILAMONIJA HIDROKSĪDA ŪDENS ŠĶĪDUMS ar ne mazāk kā 25 % tetrametilamonija hidroksīda :
 - **UN 1835 TETRAMETILAMONIJA HIDROKSĪDA ŪDENS ŠĶĪDUMS ar vairāk nekā 2,5 %, bet mazāk nekā 25 % tetrametilamonija hidroksīda** (Klase 8, PG II, Papildu bīstamība 6.1) + grozīti pārvadāšanas noteikumi + SP 279 (Klasifikācija balstās uz iepriekšēju pieredzi)
 - **UN 1835 TETRAMETILAMONIJA HIDROKSĪDA ŪDENS ŠĶĪDUMS ar ne vairāk kā 2,5 % tetrametilamonija hidroksīda** (Klase 8, PG III)
 - Pārejas noteikumi: Iepriekšējo klasifikāciju un pārvadāšanas noteikumus atļauts izmantot līdz 31.12.2026 (1.6.1.55)

3.2.nodaļa: A tabula

- **UN 3423 TETRAMETILAMONIJA HIDROKSĪDS, CIETS**
 - tagad 6.1.klase nevis 8.klase; tagad PG I nevis PG II
▶ grozīti pārvadāšanas noteikumi
 - Atsauce uz SP 279 (Klasifikācija balstās uz iepriekšēju pieredzi)
 - Pārejas noteikumi: Iepriekšējo klasifikāciju un pārvadāšanas noteikumus atļauts izmantot līdz 31.12.2026 (1.6.1.56)

3.2.nodaļa: A tabula

- Saistībā ar jauno UN 3551 NĀTRIJA JONU BATERIJAS ar organisku elektrolītu:
 - **UN 3292** BATERIJAS, KAS SATUR METĀLISKU NĀTRIJU VAI NĀTRIJA SAKAUSĒJUMU, vai ELEMENTI, KAS SATUR METĀLISKU NĀTRIJU VAI NĀTRIJA SAKAUSĒJUMU
(Iepriekš BATERIJAS, KAS SATUR NĀTRIJU, vai ELEMENTI, KAS SATUR NĀTRIJU)

3.2.nodaļa: A tabula

- **UN 1010** BUTADIĒNI, STABILIZĒTI vai BUTADIĒNU UN OGLŪDENRAŽU MAISĪJUMS, STABILIZĒTS, satur vairāk nekā ~~40%~~ **20%** butadiēnu.
- Tagad vairāk nekā **20%** butadiēnu, nevis 40%

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **Īpašo noteikumu attiecināšana arī uz nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552)**
 - **SP 118** (Izņēmumi litija baterijām)
 - **SP 230** (Atsauce uz litija baterijām 2.2.nodaļā)
 - **SP 296** (Bīstamās kravas dzīvības glābšanas līdzekļos)

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **Īpašo noteikumu attiecināšana arī uz nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552) (*turpinājums*)**
 - **SP 310** (Nelielu ražošanas partiju un eksperimentālu prototipu pārvadāšana)
 - **SP 328** (Litija baterijas, kas ir instalētas degvielas elementa kasetēs)
 - **SP 348** (Litija bateriju marķēšana uz ārējā apvalka ar nominālo ietilpību vatstundās)
 - Nātrija jonu baterijām obligāti tām, kas ražotas pēc 31.12.2025

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **Īpašo noteikumu attiecināšana arī uz nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552) (*turpinājums*)**
 - **SP 363** (Litija baterijas UN 3528 līdz 3530 iekšdedzes motoros un iekārtās)
 - **SP 376** (Noteikumi bojātām litija baterijām)
 - **SP 377** (Litija baterijas iznīcināšanai vai pārstrādei)

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **Īpašo noteikumu attiecināšana arī uz nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552) (*turpinājums*)**
 - **SP 636** (izņēmumi litija baterijām no savākšanas punkta līdz starpposma pārstrādes vietai)
 - **SP 667** (Litija bateriju, kas uzstādītas bojātos transportlīdzekļos, motoros vai iekārtās, neatbilstība 2.2.9.1.7.punkta prasībām)

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **Īpašo noteikumu attiecināšana arī uz nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552) (*turpinājums*)**
 - **SP 669** (piekabju, kuras pārvadā kā kravu ar iekārtu, ko darbina litija baterijas, pārvadāšana)
 - **SP 670** (izņēmumi iekārtās ietvertām litija baterijām, savāktām no privātām mājsaimniecībām pārvadājot uz pārstrādi vai iznīcināšanu)

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **SP 252 (UN 2426)**
 - Prasību adaptācija visiem pārvadājumu veidiem
 - RID/ADR īpašā noteikuma SP 644 svītrotšana

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **SP 365** (UN 2803 un UN 2809): Atsauce uz jauno UN 3554 GALLIJS, IETVERTS RAŽOTOS IZSTRĀDĀJUMOS
- **SP 366** (UN 3506 un UN 3554 jaunais): Izņēmumu attiecināšana instrumentiem un izstrādājumiem, kas satur ne vairāk kā 1 kg gallija

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **SP 388** (Transportlīdzekļu klasifikācija):
 - UN 3171 - tikai transportlīdzekļiem, ko darbina šķidra elektrolīta akumulatoru baterijas, metāliska nātrijs akumulatoru baterijas vai nātrijs sakausējuma akumulatoru baterijas
 - Jaunie ANO numuri 3556 līdz 3558 - transportlīdzekļiem, ko darbina litija baterijas vai nātrijs jonu baterijas
 - Ja transportlīdzekļus pārvadā iepakojumā, dažas transportlīdzekļa daļas, kas nav akumulatoru baterijas, drīkst demontēt no tā rāmja.
 - Iekļautas pamatprasības litija un nātrijs jonu baterijām

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **SP 650** (UN 1263, noteikumi krāsu atkritumu pārvadāšanai):
 - Iekļautas videi kaitīgas krāsas ar UN 3082
 - UN 1263 un UN 3082 jaukta iepakošana ir atļauta
 - UN 1263 un UN 3082 jaukta iekraušana ir atļauta. Šādas jauktās iekraušanas gadījumā visam saturam piešķir UN 1263

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi

- **SP 666** (transportlīdzekļi kā krava ar UN 3166, UN 3171, UN 3556 līdz UN 3558 (jaunie): Uz transportlīdzekļiem, kurus pilnībā apņem iepakojumi, attiecas 5.2. nodaļas prasības marķēšanai un apzīmēšanai
- **SP 668** (Izņēmumi paaugstinātā temperatūrā pārvadājamām vielām, kas paredzētas ceļa apzīmējumu uzklāšanai): Attiecinā arī uz bitumenu vai tam līdzīgiem produktiem, kurus izmanto nolūkā aizpildīt plaisas un spraugas esošās ceļu virsmās

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 28** (attiecas uz visām 3. un 4.1.klases desensibilizētām sprāgstvielām): Drīkst pārvadāt tikai tā, ka atšķaidītāja procentuālais daudzums nevienā brīdī pārvadāšanas laikā nekļūs mazāks kā paziņotais

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi **jauni**

- **SP 400** (Izņēmumi nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552)):
 - Baterija nesatur elektrisku enerģiju (pārbaudāms īsslēgums)
 - Atbilstība nātrija jonu bateriju pamatprasībām saskaņā ar 2.2.9.1.7.2
 - Marķēšana ar bateriju zīmi
 - Kritiena tests no 1,2 m
 - iekārtā ietvertas baterijas ir aizsargātas pret bojājumiem
 - Satur bīstamās kravas, kuru daudzums elementā nepārsniedz ierobežoto daudzumu

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 401** (UN 2795, UN 3292, UN 3551 un UN 3552): Dažādu bateriju, kuras satur nātriju, klasifikācija
- **SP 402** (UN 1010 BUTADIĒNI, STABILIZĒTI vai BUTADIĒNU UN OGLŪDENĀZĀJU MAISĪJUMS, STABILIZĒTS): ierobežojumi tvaiku spiedienam un blīvumam
- **SP 403** (UN 3270): iespējami izņēmumi nitrocelulozes membrānas filtriem

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 404** (jaunais UN 3558): Izņēmumi transportlīdzekļiem, kurus darbina ar nātrija jonu baterijām
- ja baterija ir saslēgta īsslēgumā tā, ka baterija nesatur elektroenerģiju. Par to, ka baterija ir saslēgta īsslēgumā, jāvar viegli pārliedzināties (piem., kopne starp izvadiem).

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 406** (UN 1006, UN 1013, UN 1046, UN 1066): pārvadāšana saskaņā ar ierobežotā daudzuma nosacījumiem
 - Spiedientvertnēs, kuras satur ne vairāk kā 1000 ml
 - Pārbaudes spiediena un ietilpības reizinājums nedrīkst pārsniegt 15,2 MPa·l (152 bar·l)
 - Svītrots SP 653
 - Pārejas noteikumi: SP 653 drīkst lietot līdz 31.12.2026 (1.6.2.24)

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 407** (jaunie UN 0514 un UN 3559): Ugunsdzēsības vielu izkliedējošas ierīces apraksts, prasības un klasifikācija 1. vai 9.klasē

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 408** (UN 1835 un jaunais UN 3560): Preparātu, kas satur tetrametilamonija hidroksīdu (TMAH), klasifikācija

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi jauni

- **SP 677** (UN 3090, UN 3091, UN 3480 un UN 3481 kā arī jaunie UN 3551 un UN 3552):
 - Bojātu bateriju un elementu attiecināšana uz 0.transporta kategoriju un norāde par to pārvadājumu dokumentā
 - Attiecīga saskaņošana ar SP 376

3.3.nodaļa: Īpašie noteikumi **jauni**

- **SP 678** (UN 2212 un UN 2590): Atkritumu, kas piesārņoti ar brīvu azbestu, kurš nav tā iekļauts vai saistīts saistvielā, ka nevar notikt ieelpojama azbesta bīstama daudzuma izdalīšanās, beztaras pārvadāšana:
 - Atkritumus pārvadā no to rašanās vietas uz galīgās iznīcināšanas vietu
 - Tikai atkritumi no ceļu darbiem, piesārņota augsne, priekšmeti un materiāli no bojātām vai demontējamām struktūrām vai ēkām
 - Aizliegta jaukta iekraušana ar citiem bīstamiem vai nebīstamiem atkritumiem
 - Pilna krava
 - Atsauce uz SP 678 pārvadājumu dokumentā (skat. 5.4.1.1.4 jaunais)

3.4.nodaļa: Ierobežotie daudzumi

- Precizēts teksts - Nepieciešama visu iesaistīto personu apmācība saskaņā ar 1.3.nodaļu, tostarp autovadītāju. Piemēro arī 8.2.3. sadaļu «Bīstamo kravu autopārvadājumos iesaistīto personu apmācība»

2025.gada izmaiņas

4.daļa: Iepakošanas un cisternu noteikumi

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- **4.1.1.5.3 jauns:**

- Atkritumu iekšējos iepakojumos pārvadāšana: Dažādu izmēru un formu iekšējos iepakojumus drīkst iepakot kopā vienā ārējā iepakojumā
 - Atkritumi nepieder 1., 2., 6.2. vai 7. klasei
 - Atļauti tikai atsevišķu veidu ārējie iepakojumi
 - Jāizmanto amortizācijas materiāls un, ja nepieciešams, absorbējošs materiāls
 - Ārējam iepakojumam jābūt testētam I iepakojšanas grupas vajadzībām
 - Jauktu iepakojumu drīkst veikt tikai apmācīts un kompetents personāls

Piemērs nešķirotiem atkritumiem, kas tiek nodoti iznīcināšanai

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- **4.1.1.21.7 jauns:**

- Polietilēna iepakojumu lietošana šķidriem atkritumiem ar nezināmu sastāvu
- Iepakojumiem jāiztur testus ar visiem 6.1.6.1. punktā aprakstītajiem standartšķidrumiem
- Iepakojuma atļautais izmantošanas laikposms ir divarpus gadi no izgatavošanas datuma

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- Visās iepakojšanas instrukcijās, kas paredz par dzesētāju izmantot sauso ledu vai citas dzesējošas vielas, kurām piemīt smacēšanas risks, norāde uz 5.5.3. sadaļas piemērošanu:
 - P 203
 - P 620
 - P 800
 - P 901

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- **P 003:**
 - **PP 90** piemēro arī UN 3554 GALLIJS, IETVERTS RAŽOTOS IZSTRĀDĀJUMOS
- **P 006 un LP 03:**
 - Prasības pirmsražošanas prototipa vai nelielu ražošanas partiju litija vai nātrija jonu bateriju pārvadāšana testēšanai

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielie iepakojumi

- **P 650 (UN 3373):**
 - Prasību, ka nokomplektētai pakai jāiztur kritiena pārbaude no 1,2 m augstuma, drīkst pierādīt arī ar novērtējumu vai pieredzi
- **P 803 (UN 2028):**
 - Iepakojumiem jāatbilst II iepakojšanas grupas veikspējas līmenim
 - Iemesls: Iepakojšanas grupas svīturošana A tabulā

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- **P 902 (UN 3268):**
 - Tagad ir attiecināta arī uz UN 3559 UGUNDZĒSĪBAS VIELU IZKLIEDĒJOŠAS IERĪCES

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- Šādu litija baterijām piemērojamu iepakojšanas instrukciju attiecināšana arī uz nātrija jonu baterijām (UN 3551 un UN 3552):
 - P 903 un LP 903
 - P 908 un LP 904 (bojātām baterijām)
 - P 909 (iznīcināšanai vai pārstrādei)
 - P 910 un LP 905 (pirmsražošanas prototipu vai nelielu ražošanas partiju testēšanai)
 - P 911 un LP 906 (bojātām baterijām, kas var ātri sadalīties, bīstami reaģēt, radīt liesmu vai sasniegt bīstamu temperatūru, vai izdalīt bīstamas toksiskas, koroziņas vai uzliesmojošas gāzes vai tvaikus)

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- Jaunas iepakojšanas instrukcijas:
 - **P 303** - UN 3555 TRIFLUOROMETILTETRAZOLA-NĀTRIJA SĀLS ACETONĀ, ar ne mazāk kā 68 % acetona pēc masas
 - **P 912** - UN 3556, UN 3557 un UN 3558 (transportlīdzekļiem, ko darbina litija baterijas vai nātrijs jonu baterijas)
 - izturīgā, stingrā piemērota materiāla ārējā iepakojumā, kura tips var nebūt testēts
 - Transportlīdzekļus, kuru individuālā neto masa ir 30 kg vai lielāka, drīkst pārvadāt neiekotus

4.1.nodaļa: Iepakojumi, IBC un lielle iepakojumi

- Jaunas iepakojšanas instrukcijas:
 - **LP 903** (UN 3090, UN 3091, UN 3480 un UN 3481, kā arī jaunie UN 3551 un UN 3552)
 - instrukcija attiecas uz lieliem elementiem, kuru bruto masa ir lielāka nekā 500 g, lielām baterijām, kuru bruto masa ir lielāka nekā 12 kg, un iekārtu, kas satur šādus elementus vai baterijas
 - Netiek attiecināts tikai uz atsevišķām baterijām vai elementiem
 - Papildu prasības, lai ierobežotu pārvietošanos, slodzi un saskari ar citiem elementiem, baterijām vai iekārtām lielajā iepakojumā

4.2.nodaļa: Portatīvo cisternu izmantošana

- Atzīst portatīvās cisternas, kas ir apstiprinātas saskaņā ar *IMDG* kodeksa 6.7. nodaļu
- **4.2.3.7.1:** Faktiskā saturēšanas laika aprēķinu drīkst neveikt, ja viss brauciens notiek tikai pa autoceļu, bez pārkraušanas citā transportlīdzeklī un bez īslaicīgas pagaidu uzglabāšanas.

4.2.nodaļa: Portatīvo cisternu izmantošana

- **TP 42 jauns +T13 (UN 1391 un UN 3482):**
 - Portatīvās cisternas nav atļauts izmantot cēzija vai rubīdija dispersiju pārvadāšanai
 - Tomēr, tagad portatīvajās cisternās atļauts pārvadāt citas sārmu metālu vai sārmzemju metālu dispersijas (saskaņojās ar RID/ADR cisternām)

4.3.nodaļa: Cisternu izmantošana

- **4.3.2.1.7:** Alternatīvi cisternas pasi drīkst uzturēt elektroniskā formā
- **4.3.3.5** (Faktiskā saturēšanas laika noteikšana):
 - Nav obligāta attiecībā uz tukšām, neattīrītām cisternām
 - Faktiskā saturēšanas laika aprēķinu drīkst neveikt, ja viss brauciens notiek tikai pa autoceļu, bez pārkraušanas citā transportlīdzeklī un bez īslaicīgas pagaidu uzglabāšanas.
- **4.3.3.6** (cisternu nedrīkst piedāvāt pārvadāšanai)
 - kad tā ir tukša, neattīrīta, ja spiediens nav samazināts līdz līmenim, kāds nodrošina, ka spiediena samazināšanas ierīces pārvadājuma laikā neaktivēties

4.3.nodaļa: Cisternu izmantošana

- **4.3.4.2.1:** ja pārvadā karstas kravas, prasība par 70 °C temperatūru uz ārējās virsmas neattiecas uz atverēm un to slēgēlementiem
- Iemesls:
 - Praktiski atveres ir izvietotas vietās, kur tām nav viegli nejauši pieskārties
 - Prasību vienādošana ar prasībām portatīvām cisternām

2025.gada grozījumi

5.daļa: Nosūtīšanas procedūras

5.2.nodaļa: Marķēšana un bīstamības zīmes

- **5.2.1.9:** Litija baterijas marķējuma zīme tiek piemērota arī nātrija jonu baterijām un turpmāk saucās “**Baterijas marķējuma zīme**”

5.3.nodaļa: Transporta bīstamības zīmes

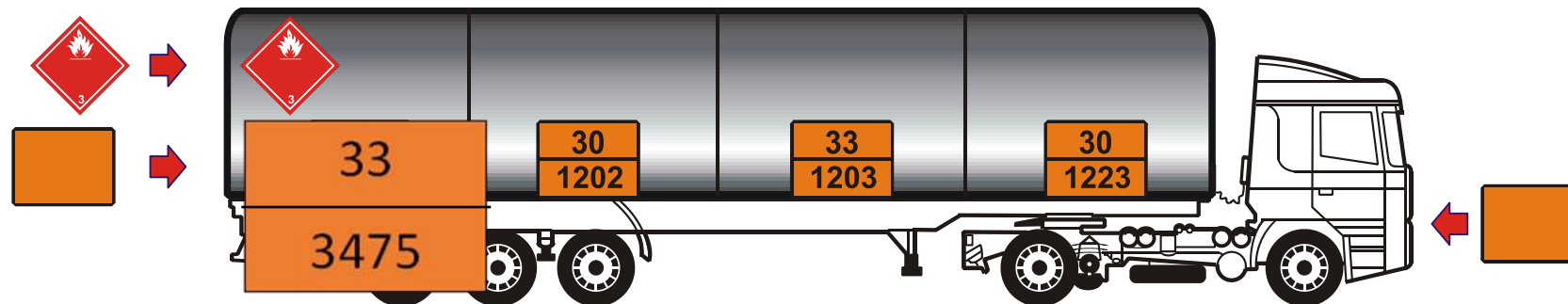
- Pārvietojamus beramkravu konteinerus atkritumu aizvešanai, kuri neatbilst 6.11. nodaļai, 5.3. nodaļā uzskata par konteineriem

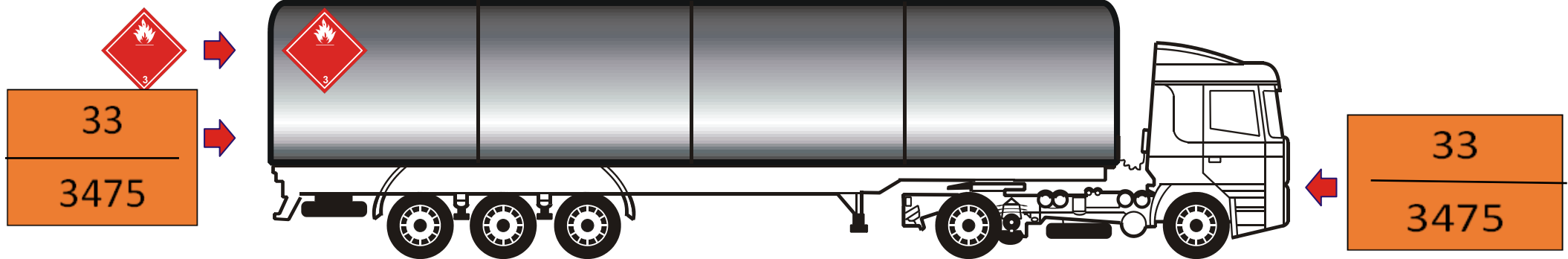
5.3.nodaļa: Transportlīdzekļa apzīmēšana

- **5.3.2.1.3** (oranžās krāsas pazīšanas zīmju nelietošana uz abiem sāniem, pārvadājot dažādas degvielas)
 - Degvielu saraksts papildināts ar UN 3475 ETANOLA UN BENZĪNA MAISĪJUMS ar vairāk kā 10 % etanola
 - Ja ir UN 3475, tad uz oranžās krāsas pazīšanas zīmēm priekšā un aizmugurē jābūt: 33 / 3475

Cisterna ar 4 nodalījumiem – 4 dažādas kravas

Izņēmums – benzīns (UN1203), dīzeļdegviela (UN1202), petroleja (UN1223), UN 3475
ETANOLA UN BENZĪNA MAISĪJUMS

5.4.nodaļa: Dokumentācija

- **5.4.0.2:**

- Ja izmanto elektronisko pārvadājumu dokumentu, jāspēj identificēt transportlīdzeklī esošo kravu un pašu transportlīdzekli

- **5.4.0.1:**

- Līdzīga prasība arī RID, kur šāda prakse jau eksistē un ir arī attiecināma uz jebkuru kravu

5.4.nodaļa: Dokumentācija

- **5.4.1.1.3.3 jauns:**
 - Īpaši noteikumi atkritumu pārvadāšanai iekšējos iepakojumos, kuri kopā iepakoti ārējā iepakojumā
 - Atsauce uz 4.1.1.5.3.punktu pārvadājumu dokumentā
 - Tehniskais nosaukums nav obligāti jāpievieno

5.4.nodaļa: Dokumentācija

- **5.4.1.2.2:** Ja faktiskā saturēšanas laika aprēķins nav veikts ieraksts pārvadājumu dokumentā nav nepieciešams
 - Faktiskā saturēšanas laika portatīvā cisternā vai cisternkonteinerā aprēķinu drīkst neveikt, ja viss brauciens notiek tikai pa autoceļu
- **5.4.1.1.4 jauns**
 - Īpašie noteikumi ar brīvu azbestu piesārņotiem atkritumiem (UN 2212 un UN 2590)
 - Atsauce uz īpašo noteikumu 678
 - Jāpievieno izmantotā konteinermaisa tipa tehnisko datu lapa, kur norādīti tā izmēri un maksimālā masa)
 - Jāpievieno izkraušanas procedūras kopija

2025.gada grozījumi

6.daļa: Iepakojumu, IBC, lielo iepakojumu, cisternu un beztaras pārvadājumu konteineru konstrukcijas un pārbaudes prasības

6.1.nodaļa: Iepakojumi

- **6.1.3.1:** Iepakojuma tipa kodam jābūt uz nedemontējamas sastāvdaļas
- Pārejas noteikums: Atļauts izmantot iepakojumus, kas ražoti pirms 1.01.2027. (1.6.1.57)

6.2.nodaļa: Spiedientvertnes

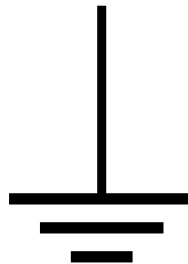
- Virkne atjauninājumu attiecībā uz ISO un EN ISO standartiem

6.7.nodaļa: Portatīvās cisternas

- **6.7.2.1:** Skaidrojums, ka portatīvās cisternas no ar šķiedru armētas plastmasas arī uzskata par portatīvām cisternām
- **6.7.4.15.1:** Precizējums atdzesētu sašķidrinātu gāzu portatīvo cisternu datu plāksnē saistībā ar terminoloģijas (pildījuma pakāpe) izmaiņu
 - Pārejas noteikums: Eksistējošām portatīvām cisternām datu plāksne nav jāmaina (1.6.4.66)

6.8.nodaļa: RID/ADR cisternas

- **6.8.2.1.20:** Prasības pretsvārstību plākšņu biezumam piemēro tikai, ja tās izmanto kā pastiprinošus elementus
- **6.8.2.1.27:** Uz cisternām izmantotā sazemējuma simbols tiek saskaņots ar elektrotehniskajiem standartiem

6.8.nodaļa: RID/ADR cisternas

- Virkne atjauninājumu attiecībā uz EN standartiem

6.8.nodaļa: RID/ADR cisternas

- **TE 16:** Svītrots novecojis īpašais nosacījums, kas aizliedza no koka izgatavotas cisternvagona sastāvdaļas
 - TE 16 A tabulā svītrots visām I iepakšanas grupas oksidējošām vielām ar papildu korozivitātes bīstamību
 - Harmonizācija ar ADR

2025.gada izmaiņas

7.daļa: Noteikumi par pārvadāšanu, iekraušanu,
izkraušanu un kraušanas darbībām

7.2.nodaļa: Paku pārvadāšana

- **7.2.4:** Īpašais noteikums **W 14/V 14**
 - Pārvadāšana tikai ventilējamos vai vaļējos **transportlīdzekļos/vagonos** vai konteineros, lai veiktu pārstrādi vai iznīcinātu (īpašais noteikums iepriekš attiecās tikai uz aerosoliem)
 - RID/ADR 2021 aizmirsts iekļaut gāzu baloniņus
 - Attiecas uz visām UN 2037 rindām A tabulā

7.3.nodaļa: Beztaras pārvadāšana

- **7.3.1.1:**
 - Tukšus un neattīrītus iepakojumus drīkst pārvadāt bez taras, ja bīstamās kravas, ko tie saturēja, ir atļautas šim pārvadāšanas veidam
 - Jāpiemēro prasības beztaras pārvadājumiem, kas attiecas uz šīm kravām

7.3.nodaļa: Beztaras pārvadāšana

- **7.3.3.2.7**
- **AP 11 jauns (UN 3257):**
 - Īpašas prasības kausēta alumīnija pārvadāšanai paredzētiem kubliem (konstrukcija, testēšana, marķēšana)
 - Tikai transportlīdzekļi ar stabilitātes funkciju
 - Īpaša autovadītāju apmācība

7.3.nodaļa: Beztaras pārvadāšana

- **7.3.3.2.7**
- **AP 12 jauns** (UN 2212 un UN 2590): Papildu noteikumi ar brīvu azbestu piesārņotiem atkritumiem
 - Īpašu dubultu konteinermaisu izmantošana
 - Konteinermaiss ir paredzēts iekraušanai tikai tad, ja to ievieto beramkravas nodalījumā ar stingrām sienām. Tas nav paredzēts pārkraušanai vai atsevišķai izmantošanai ārpus šī nodalījuma

7.5.nodaļa: Noteikumi par iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām

- **7.5.11**
- **CW 38/CV 38 jauns** (UN 2212 un UN 2590):
 - Kravas nodalījumos nedrīkst būt asas iekšmalas
 - Konteinermaisi jāievieto pārvadāšanai kravas nodalījumos pirms piepildīšanas.
 - Kravas nodalījumā nedrīkst iekraut vairākus piepildītus konteinermaismus
 - Iekrautus konteinermaismus nedrīkst celt vai pārvietot
 - Pēc piepildīšanas un pēc aizvēršanas konteinermaisu ārējās virsmas jāatsārņo

7.5.nodaļa: Noteikumi par iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām

- **7.5.11**
- **CW 14 jauns** (UN 2956, UN 3241, UN 3242 un UN 3251, kā arī jaunais UN 3555):
 - Pārņemts ADR īpašais noteikums CV 14
 - Kravu pārvadāšanas laikā jāaizsargā no tiešiem saules stariem un siltuma.
 - Pakas jāuzglabā tikai vēsās, labi ventilētās vietās, pa gabalu no siltuma avotiem

7.5.nodaļa: Noteikumi par iekraušanu, izkraušanu un kraušanas darbībām

- **7.5.11**
- **CV 29 jauns** (UN 3101 līdz UN 3110 un jaunais UN 3555):
 - Pārņemts RID īpašais noteikums CW 29
 - Pakas jānovieto stateniski

2025.gada izmaiņas

8.daļa: Prasības transportlīdzekļa apkalpei,
aprīkojumam, darbībām un dokumentācijai

8.1. nodaļa: Vispārīgās prasības

- **Dokumenti, kuri jāpārvadā transporta vienībā**

8.1.2.1 un

8.1.2.2 Visiem dokumentiem jābūt transporta vienības vadītāja kabīnē

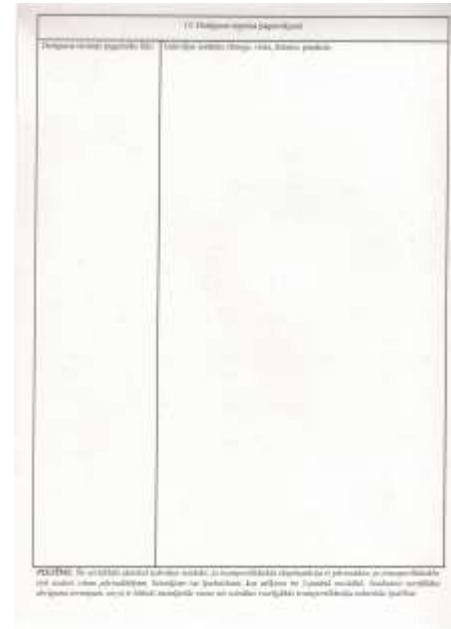
2025.gada izmaiņas

9.daļa: Prasības transportlīdzekļu konstrukcijai
un apstiprināšanai

9.1. nodaļa: Transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts

- 9.1.3.3
 - transportlīdzekļa atbilstības sertifikātam drīkst būt tādas papildu drošības īpašības kā hologramma, UV druka, svītrkods u.c..

9.2. nodaļa: Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju

- **9.2.2.8. Elektrisko ķēžu atslēgšana**
 - Termins “Akumulatoru baterijas masas slēdzis” tiek aizstāts ar “Elektrisko ķēžu atslēgšana”
 - Vadības ierīce, kas nodrošina atslēgšanu EXIII un FL transportlīdzekļiem, jāuzstāda arī vadītāja kabīnē:
 - viegli pieejama un skaidri apzīmēta
 - aizsargāta pret nejaušu iedarbināšanu
 - Atslēgšanai jābūt pabeigtai 30 sekunžu laikā pēc vadības ierīces aktivēšanas

9.2. nodaļa: Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju

- 9.2.4.3. Iekšdedzes motors

- AT un FL – darbināmi ar kompresijas aizdedzes degvielu (dīzeļdegviela), dzirksteļ aizdedzes degvielu (LPG, CNG, LNG, saspiests ūdeņradis, sašķidrināts ūdeņradis, benzīns), kā arī vairāku degvielas veidu kombinēšana
- EXII un EXIII tikai kompresijas aizdedzes degviela

*AT transportlīdzekļiem, kuri pirmo reizi reģistrēti pēc 2026. gada 31. decembra

9.2. nodaļa: Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju

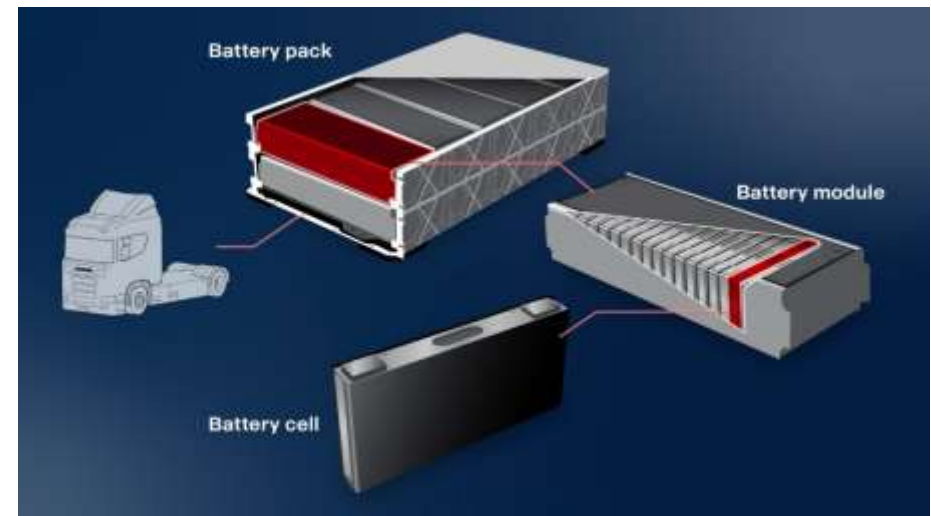
- 9.2.4.4. Elektrisks spēka pārvads
 - AT un FL – elektromotors
 - Netiek izmantots EXII un EXIII

9.2. nodaļa: Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju

- 9.2.4.4.2. Atkārtoti uzlādējama elektroenerģijas akumulēšanas sistēma (REESS)
 - Uzlādējama enerģijas uzkrāšanas sistēma, kas nodrošina elektroenerģiju transportlīdzekļa elektropiedziņai
 - Transportlīdzekļa uzlādes ievads

*AT transportlīdzekļiem, kuri pirmo reizi reģistrēti pēc 2026. gada 31. decembra

9.2. nodaļa: Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju

- 9.2.4.5. Ūdeņraža degvielas elements
 - AT un FL – elektroenerģiju piedziņai ražo ūdeņraža degvielas elements
 - Netiek izmantots EXII un EXIII

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Paldies par uzmanību!

Rīga, 2025.gada 26.februāris